

2018/2110(INI)

12.11.2018

PRANEŠIMO PROJEKTAS

dėl Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2005 dėl gyvūnų apsaugos juos vežant ES viduje ir už jos ribų įgyvendinimo ataskaitos
(2018/2110(INI))

Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas

Pranešėjas: Jørn Dohrmann

Nuomonės referentai (*):

Karin Kadenbach, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas
Keith Taylor, Transporto ir turizmo komitetas

(*) Darbo su susijusiais komitetais procedūra. Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnis

PR_INI

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĒL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
AIŠKINAMOJI DALIS	8

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2005 dėl gyvūnų apsaugos juos vežant ES viduje ir už jos ribų įgyvendinimo ataskaitos (2018/2110(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2004 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentą Nr. 1/2005 dėl gyvūnų apsaugos juos vežant ir atliekant susijusias operacijas¹,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 13 straipsnį, kuriame nustatyta, kad rengdamos ir įgyvendindamos Sąjungos politiką Sąjunga ir valstybės narės visapusiškai atsižvelgs į gyvūnų, kaip juslių gyvių, gerovės reikalavimus,
- atsižvelgdamas į tyrimus „Reglamento (EB) Nr. 1/2005 įgyvendinimas (2009–2015 m.), daugiausia dėmesio skiriant duomenų registravimui“ ir „Reglamento (EB) Nr. 1/2005 dėl gyvūnų apsaugos juos vežant I priede nustatytų techninių taisyklių dėl gyvūnų tinkamumo vežti laikymasis“, kuriuo užsakė Europos Parlamento tyrimų tarnyba ir kurie buvo pristatyti 2018 m. gruodžio 3 d. Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto posėdyje,
- atsižvelgdamas į 2012 m. gruodžio 12 d. rezoliuciją dėl gyvūnų apsaugos juos vežant²,
- atsižvelgdamas į Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) 2011 m. sausio 12 d. mokslinę nuomonę dėl transportuojamų gyvūnų gerovės³,
- atsižvelgdamas į 2011 m. lapkričio 10 d. Komisijos ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai dėl Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2005 dėl gyvūnų apsaugos juos vežant poveikio (COM(2011) 0700),
- atsižvelgdamas į 2012 m. vasario 15 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui dėl Europos Sąjungos strategijos dėl gyvūnų gerovės apsaugos 2012–2015 m. (COM(2012) 0006),
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. lapkričio 30 d. pareiškimą Nr. 49/2011 dėl ne daugiau kaip 8 valandų kelionės limito Europos Sąjungoje vežamiems skersti gyvūnams, nustatymo⁴,
- atsižvelgdamas į 2015 m. balandžio 23 d. Teisingumo Teismo sprendimą⁵,
- atsižvelgdamas į Europos Audito Rūmų 2018 m. specialiąją ataskaitą dėl gyvūnų gerovės ES,

¹OL L 3, 2005 1 5, p. 1.

²OL C 434, 2015 12 23, p. 59.

³EFSA Oficialusis leidinys, 2011:9(1):1966

⁴Priimti tekstai, P7_TA(2012)0096.

⁵2015 m. balandžio 23 d. Teisingumo Teismo (penktosios kolegijos) sprendimas byloje Zuchtvieh-Export GmbH prieš Stadt Kempten, C-424/13, ECLI:EU:C:2015:259.

- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pranešimą ir Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto bei Peticijų komiteto nuomones (A8-0000/2018),
- A. kadangi ES, kaip nustatyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 13 straipsnyje, gyvūnai laikomi ne tik prekėmis ar produktais ar nuosavybe, bet jusliomis būtybėmis, o tai reiškia, kad jie gali jausti malonumą ir skausmą; kadangi ES teisės aktuose ši sąvoka įtraukta į priemones, kuriomis turėtų būti užtikrinama, kad gyvūnai būtų laikomi ir vežami tokiomis sąlygomis, kuriomis su jais būtų tinkamai elgiamasi, jiems nebūtų taikoma prievarta, sukeliamas skausmas ar kančia;
 - B. kadangi kiekvienais metais milijonai gyvūnų veisimui ar skerdimui vežami valstybėse narėse ir į trečiąsias šalis tolimais atstumais;
 - C. kadangi vežami gyvūnai patiria stresą, nes tuo metu jiems kyla valandomis trunkančių įvairių problemų; kadangi, kalbant apie prekybą su trečiosiomis šalimis, papildomos gyvūnų kančios kyla dėl labai ilgų kelionių, įskaitant ilgus sustojimus prie sienų, per kuriuos tikrinami dokumentai, transporto priemonės ir gyvūnai;
 - D. kadangi gyvūnų tinkamumas vežti yra svarbus gyvūnų gerovės juos vežant užtikrinimo veiksnys, nes sužeistų arba sergančių gyvūnų gerovei kyla didesnis pavojus;
 - E. kadangi didžiausios procentinės dalies pažeidimų priežastis – tinkamumo problemos, o antros pagal dydį – dokumentų išdavimo problemos;
 - F. kadangi atlikus valstybių narių patikrinimų ataskaitų analizę paaiškėjo, kad valstybėse narėse patikrinimų skaičius labai skiriasi – nuo nulio iki kelių milijonų per metus, o pažeidimų – nuo nulio iki 16,6 proc., atsižvelgiant į tai matyti, kad valstybės narės taiko skirtingus tikrinimų metodus, pvz., atsitiktinės atrankos ar rizika pagrįstas strategijas;
 - G. kadangi vežti mėsą ir kitus gyvūninius produktus techniškai yra lengviau ir etiniu požiūriu racionaliau, negu gyvus gyvūnus ketinant vėliau juos skersti;

Rekomendacijos

Igyvendinimas ir vykdymo užtikrinimas

1. apgailestauja, kad bendras valstybių narių pažangos įgyvendinant Reglamentą (EB) Nr. 1/2005, siekiant pagrindinio reglamento tikslo – pagerinti vežamų gyvūnų gerovę, lygis buvo nepakankamas;
2. pabrėžia, kad nepakanka dalinai jį įgyvendinti, norint pasiekti pagrindinio reglamento tikslo – išvengti gyvūnų sužalojimo ar nederamų kančių juos vežant;
3. pabrėžia, kad dėl sistemingo valstybių narių teisės aktų pažeidimo atsiranda nesąžininga konkurencija, dėl kurios skirtingose valstybėse narėse ekonominės veiklos vykdytojams sudaromos nevienodos sąlygos;
4. apgailestauja, kad Komisija neatsižvelgė į 2012 m. gruodžio 12 d. Parlamento

rezoliuciją, ir pabrėžia, kad griežtesnis ir labiau suderintas vykdymo užtikrinimas taikant veiksmingas ir atgrasomas sankcijas itin svarbus siekiant pagerinti vežamų gyvūnų gerovę; taip pat apgailestauja, kad Komisija nekreipė dėmesio į šioje rezoliucijoje pateiktą raginimą patikrinti, ar reglamentas atitinka teisinius reikalavimus atskirose valstybėse narėse;

5. pažymi, kad dėl pakartotinių pažeidimų turėtų būti traukiama baudžiamojon atsakomybėn, taikomos sankcijos, įskaitant transporto priemonių konfiskavimą, ir privalomas asmenų, atsakingų už gyvūnų gerovę ir vežimą, perkvalifikavimas;
6. primena, kad valstybėms narėms reglamentu suteikti platūs vykdymo užtikrinimo įgaliojimai, įskaitant įgaliojimą reikalauti, kad vežėjai nustatytų sistemas, sudarančias galimybę užkirsti kelią pakartotiniams pažeidimams ir sustabdyti arba panaikinti vežėjo veiklos leidimo galiojimą;
7. ragina kompetentingas institucijas glaudžiau bendradarbiauti siekiant sustiprinti vykdymo užtikrinimą naudojant technologijas, skirtas tikruoju laiku sukurti grįžtamojo ryšio ciklą tarp išvykimo valstybės narės ir atvykimo valstybės narės; mano, kad tais atvejais, kai gyvūnai pradėjo kelionę būdami geros tinkamumo būklės ir atvyko prastos, eksportuotojas turi būti nedelsiant nubaustas;
8. ragina Komisiją skleisti gerąją patirtį, susijusią su gyvūnų vežimu valstybėse narėse; palankiai vertina atvejus, kai vyriausybės, mokslininkai, įmonės ir kompetentingos nacionalinės institucijos bendradarbiavo apibrėždamos gerąją patirtį, kad užtikrintų atitiktį teisės aktų reikalavimams;
9. ragina Komisiją įvertinti Reglamento (EB) Nr. 1/2005 dėl gyvūnų apsaugos juos vežant ir atliekant susijusias operacijas ir Reglamento (EB) Nr. 561/2006 dėl tam tikrų su kelių transportu susijusių socialinių teisės aktų suderinimo¹ nuostatų, susijusių su vairavimo trukme ir vairuotojų poilsio laikotarpiais, suderinamumą;

Duomenų rinkimas, patikrinimai ir stebėseną

10. apgailestauja, kad sunku atlikti nuoseklią reglamento įgyvendinimo analizę dėl skirtingų duomenų rinkimo valstybėse narėse metodų; ragina Komisiją nustatyti bendrus minimalius visų vežimo sistemų atsekamumo standartus, kad būtų galima geriau suderinti duomenų rinkimą ir stebimų parametrų vertinimą; ragina valstybes nares dėti daugiau pastangų ir pateikti Komisijai suderintus duomenis apie transporto patikrinimus ir pažeidimų lygius;
11. pažymi, kad, remiantis 2018 m. Audito Rūmų specialiąja ataskaita dėl gyvūnų gerovės ES, Komisija pripažino, jog valstybių narių pateikti duomenys nėra išsamūs, nuoseklūs, patikimi arba pakankamai detalūs, kad būtų galima daryti išvadas dėl atitikties ES lygmeniu;
12. yra susirūpinęs dėl pranešimų apie netinkamas transporto priemones, naudojamas gyviems gyvūnams vežti sausuma ir jūra, skaičiaus ir ragina griežtinti tokios praktikos stebėseną;

¹OL L 102, 2006 4 11, p. 1.

13. pabrėžia prastas jūrų transporto sąlygas ir ragina valstybes nares griežčiau laikytis laivų sertifikavimo ir tvirtinimo tvarkos, o prieš pakraunant gerinti gyvūnų tinkamumo patikras; ragina Komisiją pateikti uostų su tinkamais gyvūnų patikrinimo įrenginiais, sąrašą;

Kelionės laikas

14. primygtinai reikalauja, kad visų vežamų gyvūnų kelionės laikas būtų kuo trumpesnis, kaip reikalaujama pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2005 5 konstatuojamąją dalį, kurioje teigiama, kad „gyvūnų gerovės labai būtina kiek įmanoma riboti gyvūnų [...] vežimą tolimais atstumais“;
15. ragina sutrumpinti gyvūnų kelionės laiką, ypač ilgą ir labai ilgą kelionės laiką, taikant alternatyvias strategijas, pvz., ekonomiškai perspektyvias vietas skerdyklas, veislinių gyvūnų pervežimą pakeičiant sperma ar embrionais, skerdenų ir mėsos produktų vežimą, taip pat valstybių narių teisėkūros iniciatyvas siekiant palengvinti skerdimą ūkiuose;
16. primygtinai ragina Komisiją prireikus remti ekonomiškai perspektyvių skerdyklų statybas valstybėse narėse, kad gyvūnai būtų skerdžiami kuo arčiau jų auginimo vietos;
17. ragina Komisiją parengti strategiją, pagal kurią, atsižvelgiant į gyvūnų vežimo poveikį aplinkai, gyvūnų gerovei ir maisto saugai, būtų pereinama nuo gyvūnų vežimo prie prekybos tik mėsa ir skerdiena;
18. ragina rengti nenumatytų atvejų planus visoms kelionėms, kad vežėjas galėtų veiksmingai reaguoti į ekstremalias situacijas ir sumažinti vėlavimo ar nelaimingų atsitikimų poveikį gyvūnams;

Gyvūnų gerovė

19. primygtinai reikalauja, kad gyvūnų gerovės teisės aktai būtų grindžiami mokslu ir naujausiomis technologijomis; apgailestauja dėl to, kad, nepaisant aiškių EFSA rekomendacijų ir Parlamento prašymo, pateikto 2012 m. rezoliucijoje, Komisija neatnaujino gyvūnų vežimo taisyklių remdamasi naujausiais moksliniais įrodymais; todėl ragina Komisiją atnaujinti taisykles remiantis naujausiomis mokslo ir technologinėmis žiniomis, ypač kai tai susiję su veiksniais, įskaitant pakankamą vėdinimą ir vėsinimą visose transporto priemonėse, tinkamas girdymo sistemas, ypač nenujunkiems gyvūnams, ir konkretų minimalų aukštį;
20. ragina Komisiją parengti išsamią darbinę tinkamumo apibrėžtį ir rengti išsamius mokymus ūkininkams, vairuotojams ir veterinarams siekiant sumažinti aukštą tinkamumo pažeidimo lygį valstybėse narėse;

Ekonominė pagalba

21. ragina plačiau taikyti kaimo plėtros priemonę „gyvūnų gerovės išmokos“ pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013¹ 33 straipsnį, pagal kurį teikiama parama aukštiems

¹OL L 347, 2013 12 20, p. 347.

gyvūnų gerovės standartams, viršijantiems taikytinus privalomus standartus;

22. ragina vykdant būsimą BŽŪP reformą išlaikyti ir stiprinti sąsajas tarp didesnių BŽŪP išmokų ir geresnių gyvūnų gerovės sąlygų, kurios visiškai atitiktų arba viršytų Reglamente (EB) Nr. 1/2005 nustatytus standartus;

Trečiosios šalys

23. yra susirūpinęs dėl nuolatinių pranešimų apie gyvūnų gerovės problemas trečiosiose šalyse; ragina Komisiją ir valstybes nares remti perėjimą nuo gyvūnų pervežimo į trečiąsias šalis prie mėsos ir skerdienos transportavimo;
24. ragina nuosekliai ir visapusiškai laikytis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2015 m. sprendimo byloje C-424/13, kuriame Teismas nustatė, kad vežant gyvūnus, kurių ilgos kelionės pradžia yra ES teritorijoje, tam, kad išvykimo vietoje būtų išduotas leidimas juos toliau vežti už ES ribų, turi būti reikalaujama, kad vežėjas pateiktų tikrą ir tikslų kelionės žurnalą, kad būtų galima patikrinti, ar laikomasi Reglamento (EB) Nr. 1/2005 nuostatų;
25. apgailestauja dėl to, kad standartai, kurių laikosi ES išorės partnerės, nėra tokie aukšti kaip ES standartai; ragina Komisiją sugriežtinti galiojančius reikalavimus Sąjungos prekybos partnerėms, ypač kalbant apie prekybą gyvūnais;
26. yra pasibaisėjęs pranešimais apie itin ilgai trunkančius ir itin varginančius gyvūnų laukimo laikotarpius pasienyje; ragina valstybes nares, turinčias valstybines sienas su trečiosiomis šalimis, atidaryti specialias skubias vežamų gyvūnų juostas muitinėse, kad būtų sutrumpinti laukimo laikotarpiai;
27. ragina Komisiją stiprinti visų valstybių narių ir trečiųjų šalių kompetentingų institucijų bendradarbiavimą ir komunikaciją, siekiant sumažinti gyvūnų gerovės problemas, kylančias dėl prasto administravimo;
28. ragina valstybes nares ir Komisiją ypatingą dėmesį skirti gyvūnų gerovės pažeidimams keliaujant jūra į trečiąsias šalis;
29. pabrėžia, kad jei trečiosiose šalyse gyvūnų vežimo standartai nebus suderinti su ES gyvūnų vežimo standartais, turėtų būti uždrausta vykdyti gyvūnų vežimo į trečiąsias šalis reisu;
30. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Europos Audito Rūmams, Europos maisto saugos tarnybai ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.

AIŠKINAMOJI DALIS

Įvadas

Šiame pranešime pateikiama informacija apie Reglamento (EB) Nr. 1/2005 dėl gyvūnų apsaugos juos vežant įgyvendinimo padėtį. Pateiktos kelios politikos rekomendacijos, kuriomis siekiama pagerinti jo įgyvendinimą, nes jis vis dar yra nepakankamas ir labai skiriasi įvairiose valstybėse narėse.

Pagrindiniai nustatyti faktai¹

1. Netinkamas įgyvendinimas

1.1. Neišsamūs, nenuoseklūs ir nepatikimi duomenys vykdant įgyvendinimo patikrinimą

Duomenų rinkimo valstybėse narėse metodai tokie skirtingi, kad sunku atlikti nuoseklią reglamento įgyvendinimo analizę. Be to, remiantis 2018 m. Audito Rūmų specialiąja ataskaita dėl gyvūnų gerovės ES, Komisija pripažino, jog valstybių narių pateikti duomenys nėra išsamūs, nuoseklūs, patikimi arba pakankamai detalūs, kad būtų galima daryti išvadas dėl atitikties ES lygmeniu².

TRACES (ES interneto platforma, naudojama ES vidaus tolimojo atstumo gyvūnų judėjimui per sieną stebėti) apima informavimo ir ataskaitų teikimo priemones, kurias valdžios institucijos galėtų taikyti gyvūnų vežimo patikrinimams atlikti. Audito Rūmai savo specialiojoje ataskaitoje nurodė, kad už transporto kontrolę atsakingos valstybių narių institucijos retai naudojosi TRACES informacija patikrinimams atlikti.

Be to, atitikties tinkamumo gairėms visose valstybėse narėse duomenys tik neseniai pradėti analizuoti (viešai paskelbti tik 2014 ir 2015 m. ir 2016 m. duomenys), todėl trūksta viešų duomenų ir tinkamų rodiklių norint gerinti vežamų gyvūnų gerovę. Nuostabu, kad tik atlikus valstybių narių patikrinimų ataskaitų analizę paaiškėjo, jog valstybėse narėse patikrinimų skaičius labai skiriasi – nuo nulio iki kelių milijonų per metus, o pažeidimų skaičius – nuo nulio iki 16,6 proc. Atsižvelgiant į tai matyti, kad valstybės narės taiko skirtingus tikrinimų metodus, pvz., atsitiktinės atrankos ar rizika pagrįstas strategijas.

Akivaizdu, kad būtina nustatyti bendrus minimalius, kad būtų galima geriau suderinti duomenų rinkimą ir stebimų parametrų vertinimą.

1.2. Daugėja vežimo tolimalais ir labai tolimali atstumais

Kiekvienais metais milijonai gyvūnų veisimui ar skerdimui vežami valstybėse narėse ir į

¹ Faktai visų pirma pagrįsti dviem Europos Parlamento tyrimų tarnybos užsakytais tyrimais. Jie vadinasi: „Reglamento (EB) Nr. 1/2005 įgyvendinimas (2009–2015 m.), daugiausia dėmesio skiriant duomenų registravimui“ ir „Reglamento (EB) Nr. 1/2005 dėl gyvūnų apsaugos juos vežant I priede nustatytų techninių taisyklių dėl gyvūnų tinkamumo vežti laikymasis“.

² Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl Tarybos direktyvos 98/58/EB dėl ūkinės paskirties gyvūnų apsaugos įgyvendinimo (COM(2016) 558 final 2016 9 8) ir nacionalinių informacijos centrų posėdžių dėl gyvūnų gerovės juos vežant įgyvendinimo protokolai.

trečiasis šalis tolimais atstumais. Vežimas kelia įtampą gyvūnams, nes dėl jo kelioms valandoms kyla įvairių problemų, kurios gali būti sumažintos ploto normos, temperatūros pokyčiai, maisto ir vandens naudojimo apribojimai ir transporto priemonių judėjimas. Vežimo metu kylantys pavojai apima įvairius klausimus, tokius kaip vairavimo kokybė, tinkamos įrangos buvimas ir netikėti kelio ar oro sąlygų pokyčiai, todėl gali būti, kad vežami gyvūnai, kurie išvykimo vietoje buvo patvirtinti tinkamais vežti, suserga ar sužeidžiami. Nepaisant to, nustatyta, kad prieš kelionę ir po jos gyvūnai tikrinami daug dažniau nei atliekami patikrinimai vežimo metu. Dauguma patikrinimų vyksta skerdyklose ir daugiausia susiję su nuvažiuotu nedideliu atstumu.

Pranešėjui kelia susirūpinimą bauginantis pranešimų apie netinkamas transporto priemones, naudojamas gyviems gyvūnams vežti sausuma ir jūra, skaičius. Visų pirma kalbant apie prekybą su trečiosiomis šalimis, papildomos gyvūnų kančios kyla dėl labai ilgų kelionių, įskaitant ilgus sustojimus prie sienų, per kuriuos tikrinami dokumentai, transporto priemonės ir gyvūnai. Dar viena susirūpinimą kelianti priežastis – prastos jūrų transporto sąlygos. Valstybės nares turėtų griežčiau laikytis laivų sertifikavimo ir tvirtinimo tvarkos, o prieš pakraunant pagerinti gyvūnų tinkamumo patikras. Pranešėjas taip pat mano, kad Komisija turėtų pateikti uostų su tinkamais gyvūnų patikrinimo įrenginiais, sąrašą.

be to reikia parengti nenumatytų atvejų planus visoms kelionėms, kad vežėjas galėtų veiksmingai reaguoti į ekstremalias situacijas ir sumažinti vėlavimo ar nelaimingų atsitikimų poveikį gyvūnams.

2. Griežtesnio ir labiau suderinto vykdymo užtikrinimo poreikis

2.1. Veiksmingos ir atgrasomos sankcijos

Griežtesnis ir labiau suderintas vykdymo užtikrinimas taikant veiksmingas ir atgrasomas sankcijas itin svarbus siekiant pagerinti vežamų gyvūnų gerovę. Apgailestauja, kad Komisija neatsižvelgė į 2012 m. gruodžio 12 d. Parlamento rezoliuciją. Komisija taip pat nekreipė dėmesio į raginimą patikrinti, ar reglamentas atitinka teisinius reikalavimus atskirose valstybėse narėse.

Siekiant geresnio reglamento įgyvendinimo dėl pakartotinių pažeidimų turėtų būti traukiama baudžiamoji atsakomybė, taikomos sankcijos, įskaitant transporto priemonių konfiskavimą, ir privalomas asmenų, atsakingų už gyvūnų gerovę ir vežimą, perkvalifikavimas.

Primenama, kad pagal reglamentą valstybėms narėms suteikti platūs vykdymo užtikrinimo įgaliojimai, įskaitant įgaliojimą reikalauti, jog vežėjai nustatytų sistemas, sudarančias galimybę užkirsti kelią pakartotiniams pažeidimams ir sustabdyti arba panaikinti vežėjo veiklos leidimo galiojimą.

2.2. Naujausios technologijos naudojimas tikrinant kelionės žurnalus

Kompetentingos institucijos turėtų glaudžiau bendradarbiauti, siekdamas sustiprinti vykdymo užtikrinimą naudojant technologijas. Visų pirma, technologijos galėtų padėti tikruoju laiku sukurti grįžtamojo ryšio ciklą tarp išvykimo ir dokumentų išdavimo valstybės narės ir atvykimo valstybės narės. Tais atvejais, kai gyvūnai pradėjo kelionę geros tinkamumo būklės ir atvyko prastos, eksportuotojas turi būti nedelsiant nubaustas.

3. Reglamentavimą atnaujinti remiantis naujausiomis mokslinėmis ir technologinėmis žiniomis

Gyvūnų gerovės teisės aktai turėtų būti grindžiami mokslu ir naujausiomis technologijomis. Deja, nepaisant aiškių EFSA rekomendacijų ir Parlamento prašymo, pateikto 2012 m. rezoliucijoje, Komisija neatnaujino gyvūnų vežimo taisyklių remdamasi naujausiais moksliniais įrodymais. Komisiją turėtų kuo greičiau atnaujinti šias taisykles, ypač kai jos susijusios su pakankamu vėdinimu ir vėsinimu visose transporto priemonėse, tinkamomis girdymo sistemomis, ypač nenujunkytiems gyvūnams, ir konkrečiu minimalių aukščių;

3.1. Apibrėžti tinkamumo sudėtinės dalis

Gyvūnų tinkamumas vežti yra pagrindinis atrankos kriterijus siekiant užtikrinti jų gerovę vežant, nes sužeistų arba sergančių gyvūnų gerovei kyla didesnis pavojus. Būtina patikrinti visus gyvūnus prieš juos pakraunant siekiant nustatyti jų tinkamumą vežti, netinkamais gyvūnais turi būti pasirūpinta jų kilmės vietoje. Komisijos 2007–2017 m. atlikti kelių valstybių narių auditai beveik visada konstatavo tinkamumo taisyklių nesilaikymą. Didžiausios procentinės dalies pažeidimų priežastis – tinkamumo problemos (antros pagal dydį – dokumentų išdavimo problemos). Be to, kaip jau minėta, atitikties tinkamumo gairėms visose valstybėse narėse duomenys tik neseniai pradėti analizuoti, todėl trūksta viešų duomenų ir tinkamų rodiklių.

Komisiją turėtų parengti išsamią darbinę tinkamumo apibrėžtį ir rengti išsamius mokymus ūkininkams, vairuotojams ir veterinarams siekiant sumažinti aukštą tinkamumo pažeidimo lygį valstybėse narėse.

4. Ekonominė pagalba

BŽŪP susieja ūkių mokėjimus su minimaliu gyvūnų gerovės lygmeniu, o kaimo plėtros politika skatina ūkininkus laikytis aukštesnių standartų: konkrečiai pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 33 straipsnį numatyta kaimo plėtros priemonė „gyvūnų gerovės išmokoms“, pagal kurią teikiama parama aukšties gyvūnų gerovės standartams, viršijantiems taikytinus privalomus standartus. Tačiau 2018 m. Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje dėl gyvūnų gerovės ES teigiama, kad įvairiose valstybėse narėse ši priemonė nebuvo pakankamai plačiai naudojama. Iš tiesų dešimt valstybių narių apskritai ja visai nepasinaudojo.

Vykdamą būsimą BŽŪP reformą reikėtų išlaikyti ir stiprinti sąsajas tarp didesnių BŽŪP išmokų ir geresnių gyvūnų gerovės sąlygų, kurios visiškai atitiktų arba viršytų Reglamente (EB) Nr. 1/2005 nustatytus standartus.

5. Gyvūnų vežimo laiko trumpinimas

Primenama, kad pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2005 5 konstatuojamąją dalį teigiama, kad „gyvūnų gerovės labai būtina kiek įmanoma riboti gyvūnų [...] vežimą tolimalais atstumais“.

5.1. Gyvū gyvūnų vežimo alternatyvos

Bendra nuostata – kiek galima sutrumpinti gyvūnų vežimo laiką, visų pirma tolimalais ir labai tolimalais atstumais. Šio tikslo geriausia būtų siekti taikant alternatyvias strategijas, pvz., ekonomiškai perspektyvias vietas skerdyklas, veislinių gyvūnų pervežimą pakeičiant sperma

ar embrionais, skerdenų ir mėsos produktų vežimą, taip pat valstybių narių teisėkūros iniciatyvas siekiant palengvinti skerdimą ūkiuose;

Reikia nepamiršti, kad vežti mėsą ir kitus gyvūninius produktus techniškai yra lengviau ir etiniu požiūriu racionaliau, negu gyvus gyvūnus ketinant vėliau juos skersti. Komisiją, atsižvelgdama į tai, turėtų prirėmus remti ekonomiškai perspektyvių skerdyklų statybas valstybėse narėse, kad gyvūnai būtų skerdžiami kuo arčiau jų auginimo vietos. Reikėtų parengti strategiją, pagal kurią, atsižvelgiant į gyvūnų vežimo poveikį aplinkai, gyvūnų gerovei ir maisto saugai, būtų pereinama nuo gyvų gyvūnų vežimo prie prekybos mėsa ir skerdiena.

5.2. Trečiųjų šalių gyvūnų vežimo standartus suderinti su ES standartais

Kadangi standartai, kurių laikosi trečiosios šalys, nėra tokie aukšti kaip ES standartai, Komisija turėtų sugriežtinti galiojančius reikalavimus Sąjungos prekybos partnerėms, ypač prekybos gyvūnais srityje. Taip pat reikia stiprinti visų valstybių narių ir trečiųjų šalių kompetentingų institucijų bendradarbiavimą ir komunikaciją, siekiant sumažinti gyvūnų gerovės problemas, kylančias dėl prasto administravimo.

Pranešimai apie itin ilgai trunkančius ir itin varginančius gyvūnų laukimo laikotarpius pasienyje yra pasibaisėtini. Siekiant pagerinti šią padėtį ragina valstybės nars, turinčias valstybines sienas su trečiosiomis šalimis, atidaryti specialias skubias vežamų gyvūnų juostas muitinėse, kad būtų sutrumpinti laukimo laikotarpiai. Be to valstybės narės ir Komisija turėtų ypatingą dėmesį skirti gyvūnų gerovės pažeidimams keliaujant jūra į trečiąsias šalis.

Reikėtų nuosekliai ir visapusiškai laikytis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2015 m. sprendimo byloje C-424/13. Teismas nustatė, kad vežant gyvūnus, kurių ilgos kelionės pradžia yra ES teritorijoje, tam, kad išvykimo vietoje būtų išduotas leidimas juos toliau vežti už ES ribų, turi būti reikalaujama, kad vežėjas pateiktų tikrą ir tikslų kelionės žurnalą, kad būtų galima patikrinti, ar laikomasi Reglamento (EB) Nr. 1/2005 nuostatų.

Pranešėjas laikosi nuomonės, kad jei trečiosiose šalyse gyvūnų vežimo standartai nebus suderinti su ES gyvūnų vežimo standartais, turėtų būti uždrausta vykdyti gyvų gyvūnų vežimo į trečiąsias šalis reišus.

Išvados ir rekomendacijos

Pranešėjas mano, kad derėtų pateikti šias pagrindines rekomendacijas dėl politikos:

- kiek galima sutrumpinti gyvūnų vežimo laiką, visų pirma tolimalais ir labai tolimalais atstumais; šio tikslo geriausia būtų siekti taikant alternatyvias strategijas, pvz., ekonomiškai perspektyvias vietas skerdyklas, veislinių gyvūnų pervežimą pakeičiant sperma ar embrionais, skerdenų ir mėsos produktų vežimą;
- rekomenduojama Komisiją atnaujinti taisykles remiantis naujausiomis mokslo ir technologinėmis žiniomis;
- Komisiją turėtų parengti išsamią darbinę tinkamumo apibrėžtį ir rengti mokymus ūkininkams, vairuotojams ir veterinarams siekiant sumažinti aukštą tinkamumo pažeidimo lygį;

- vykdamą būsimą BŽŪP reformą reikėtų išlaikyti ir stiprinti sąsajas tarp didesnių BŽŪP išmokų ir geresnių gyvūnų gerovės sąlygų, kurios visiškai atitiktų arba viršytų Reglamente (EB) Nr. 1/2005 nustatytus standartus;
- rekomenduojama, kad jei trečiosiose šalyse gyvūnų vežimo standartai nebus suderinti su ES gyvūnų vežimo standartais, būtų uždrausta vykdyti gyvūnų vežimo į trečiąsias šalis reisu.